Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀπόψε ὅλη νύχτα ἀσύχαστος. **δ)** Ἀδιάκοπος, συνεχὴς σύνηθ.: *Πόνος - φόβος ἀσύχαστος. Ἀσύχαστος ἀέρας. Ἀσύχαστη φουρτούνα.* **2)** Ὁ ἐν διεγέρσει, ἐν ταραχῇ ὤν, ὁ μὴ ἥσυχος, ὁ μὴ γαλήνιος σύνηθ.: *Ἀσύχαστη θάλασσα. Ἀσύχαστος κόσμος - λαὸς κτλ.* **3)** Ἄτακτος, ζωηρὸς σύνηθ.: *Ἀσύχαστο παιδί.*

Πβ. *ἀνησύχαστος.*

ἀσύχναστος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συχναστὸς < συχνάζω.*

Ὁ μὴ συχναζόμενος ὑπὸ ἀνθρώπων, ἀπόκεντρος, ἐρημικός: *Ἀσύχναστο καφενεῖο - κέντρο - μέρος κτλ.*

ἀσύχυστα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀσύχυστος.* Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Χωρὶς σύγχυσιν, στενοχωρίαν: *Δὲν περνῶ οὔτε μιὰ μέρα ἀσύχυστα.*

ἀσύχυστος ἐπίθ. πολλαχ. *ἀσύυστους* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **συχυστὸς < συχύζω.* Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. Πβ. τὸ μεταγν. ἐπίθ. *ἀσύγχυτος.*

1) Ὁ μὴ συγχυσθείς, ὁ μὴ τεταραγμένος σύνηθ.: *Ὅλους μᾶς ἐσύχυσε αὐτός, κἀνένα δὲν ἄφησε ἀσύχυστο. Δὲ μ' ἀφίνει οὔτε μιὰ μέρα ἀσύχυστο. Δὲν περνῶ μέρα ἀσύχυστος.* **2)** Οὐδ. *ἀσύχυστο* οὐσ., ἡ ἔλλειψις συγχύσεως, ταραχῆς Ἄνδρ. Μῆλ.: *Τοῦ ἄφησε πενήντα δραχμὲς γιὰ τὸ ἀσύχυστο* (τῷ ἐκληροδότησε πενήντα δραχμὰς διὰ τὸ ἀσφαλὲς τῆς διαθήκης) Ἄνδρ.

***ἀσυχώμπατος** ἐπίθ. *ἀσυγχώμπατος* Κύπρ.

Ἴσως ἐκ συμφύρ. τῶν ἐπιθ. *ἀσυχώρετος* καὶ *ἀσυμπάθητος.*

Εὐφημιστικὸς χαρακτηρισμὸς ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον ὁ λέγων ἀποφεύγει νὰ ὑβρίσῃ: *Ἔφαεν οὔλ-λον τὸ φαεῖν ὁ ἀσυγχώμπατος!*

ἀσυχωρεσιὰ ἡ, πολλαχ. *ἀσυκχωρεσιὰ* Χίος (Καρδάμ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ οὐσ. *συχώρεσι.* Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἐντολὴ διδομένη εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, ἡ παράβασις τῆς ὁποίας συνεπάγεται τὴν ἀρὰν τοῦ νὰ μείνῃ ὁ παραβάτης ἀσυγχώρητος ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἀφῆκεν μ' ἀσυκχωρεσιὰν γυναῖκα νὰ σὲ πάρω.
Καρδάμ.

ἀσυχώρετα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀσυχώρετος.*

Ἀσυγχωρήτως, χωρὶς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν: *Ἀσυχώρετα δὲ μεταλαβαίνει ἕνας καλὸς Χριστιανός.*

ἀσυχώρετος ἐπίθ. *ἀσυχ-χώρητος* Κύπρ. *ἀσυκχώρητος* Χίος *ἀσυγχώρετος* Σύμ. *ἀσυχ-χώρετος* Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. *ἀσ-συχ-χώρετος* Τῆλ. *ἀσυχώρετος* κοιν. *ἀσ'χώρετος* Πάρ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) *ἀσ'χώριτους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀσ'χώριτους* Ἴμβρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) *ἀσυχώρετε* Τσακων. *ἀσ'κώρετος* Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. *ἀσυγχώρητος.*

1) Ὁ μὴ συγχωρούμενος, ὁ μὴ τυγχάνων ἢ ὁ μὴ τυχὼν θείας ἢ ἀνθρωπίνης συγγνώμης κοιν. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) Τσακων.: *Ἀσυχώρετος θά 'ναι ὅσο ζῇ κι ἀφοῦ πεθάνῃ. Ἀσυχώρετος νά 'σαι ἀπ' τὸ Θεὸ κι ἀπὸ μένα. Ἀσυχώρετη πῆγε νὰ μεταλάβῃ. Πέθανε ἀσυχώρετη. Ἔκαμα ἕνα λάθος ἀσυχώρετο* κοιν. *Ἀσ'χώρετος πῶς θὰ κοινωνίῃς;* Χαλδ. *Ἀσυχώρετος νά 'σαι, ἃ δὲ μοῦ πῇς τὴν ἀλήθεια* Θήρ.

β) Ἐκεῖνος ποῦ εἴθε νὰ μείνῃ ἀσυγχώρητος παρὰ τοῦ Θεοῦ σύνηθ.: *Ὁ ἀσυχώρετος ἄνω κάτω μᾶς ἔκαμε. Ὁ ἀσυχώρετος μὲ κατάστρεψε* σύνηθ. *Ἤμετεν τὸ αἷμα μας, ἀσυκχώρητοι!* Χίος. **2)** Ὁ μήπω ἀποθανὼν πολλαχ.: *Τότε ἦταν ἀκόμα ἀσυχώρετος ὁ γέρως μου.* Ἀντίθ. *συχωρεμένος* (ἰδ. *συχωρῶ*).

ἀσφάλεια ἡ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἀσφάλεια.*

1) Ἡ ἔλλειψις παντὸς φόβου ἢ κινδύνου βλάβης λόγ. κοιν.: *Ἀσφάλεια ζωῆς καὶ περιουσίας. Σ' τ' ἀπόκεντρα μέρη δὲν ἔχει κἀνεὶς ἀσφάλεια. Φάκελλος ἀσφαλείας* (ἔγχρωμος ἢ ἔντυπος ἔσωθεν καὶ διὰ τοῦτο ἀδιαφανὴς) κοιν. **β)** Τοποθέτησις τοιαύτη τοῦ ἐπικρουστῆρος τοῦ τυφεκίου ἐπὶ τοῦ καψιλίου, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ φόβος νὰ ἐκπυρσοκροτήσῃ, ἂν ὁ ἐπικρουστὴρ δὲν ἀνυψωθῇ Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κορινθ.)

γ) Ἐγκοπὴ εἰς τὰ φορητὰ πυροβόλα, ἐν ᾗ μοχλίδιόν τι ἐμποδίζει τὴν τυχαίαν ἐκπυρσοκρότησιν σύνηθ. ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ: *Βάζω τὸ τουφέκι 'ς τὴν ἀσφάλεια.*

δ) Ἐν τῇ ἠλεκτροτεχνίᾳ ἔλασμα τοῦ ἠλεκτρικοῦ γνώμονος τὸ ὁποῖον αὐτομάτως καιόμενον ὑπὸ ἰσχυροῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διακόπτει τὴν περαιτέρω παροχὴν του σύνηθ.: *Κάηκε ἡ ἀσφάλεια.* **ε)** Μετάλλινος σύνδεσμος ἐνδυμάτων πολλαχ. Συνών. *παραμάννα.* **2)** Ὀργάνωσις τῆς πολιτείας πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ ἰσχύοντος κοινωνικοῦ καθεστῶτος σύνηθ.: *Δημοσία - κοινωνικὴ ἀσφάλεια.*

β) Τὸ μέρος ὅπου ἑδρεύει ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας σύνηθ.: *Τὸν ἐκάλεσαν - τὸν πῆραν 'ς τὴν ἀσφάλεια. Πῆγαν καὶ τὸν κατάγγειλαν 'ς τὴν ἀσφάλεια.* **3)** Ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία, ἤτοι ὀργάνωσις ἰδιωτικὴ ἐγγυωμένη τὴν ἐπανόρθωσιν ζημίας ἢ ἀπωλείας, οἷον ἐκ πυρκαϊᾶς, ναυαγίου, θανάτου, κλοπῆς κτλ., ἐπὶ τῇ καταβολῇ ὡρισμένου ποσοῦ ἐτησίως κοιν.: *Ἔχω τὸ καράβι μου - τὸ σπίτι μου - τὸ χτῆμα μου 'ς τὴν ἀσφάλεια* κοιν. **β)** Τὸ χρηματικὸν ποσὸν δι' ὃ ἀσφαλίζεταί τι κοιν.: *Πῆρε ἀσφάλεια γιὰ τὸ σπίτι του ποῦ κάηκε τόσες χιλιάδες.* **γ)** Ἐγγύησις διὰ λόγου, ἐγγράφου, ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης σύνηθ.: *Ἀσφάλεια δανείου. Δανείζω χωρὶς ἀσφάλεια.* **4)** Τὸ συμβόλαιον ἢ ἔγγραφον συμβάσεως σύνηθ.

ἀσφαλίζω λόγ. κοιν.

Τὸ μεταγν. *ἀσφαλίζω.*

1) Τοποθετῶ τι εἰς ἀσφαλὲς μέρος πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ παντὸς κινδύνου σύνηθ.: *Ἀσφάλισα τὰ κοσμήματά μου - τὰ χρήματά μου.* **β)** Καθιστῶ τι ἀσφαλὲς σύνηθ.: *Ἀσφαλίζω τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μου.* **2)** Λαμβάνω ἢ παρέχω διὰ συμβάσεως ἐγγύησιν δι' ἀποζημίωσιν εἰς περίπτωσιν θανάτου ἢ καταστροφῆς πράγματός τινος κοιν.: *Ἀσφαλίζω τὴ ζωή μου - τὸ μαγαζί μου - τὸ σπίτι μου* κτλ. *Ἀσφαλίζω τὸν ἑαυτό μου. Οἱ ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες μᾶς ἀσφαλίζουν ζωὴ καὶ περιουσία. Εἶμαι ἀσφαλισμένος 'ς τὴ δεῖνα ἑταιρεία. Ἀσφαλισμένη περιουσία. Ἀσφαλισμένο σπίτι* κοιν. **3)** Ἐπὶ ὅπλου ἢ πυροβόλου, καταβιβάζω τὴν σφῦραν εἰς τὴν ἐγκοπὴν τῆς ἀσφαλείας ἢ τῆς καταπτώσεως σύνηθ.

ἀσφάλιστα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀσφάλιστος.*

Χωρὶς νὰ κλείσῃ τις, ἀνοικτά: *Ἄφησα τὴν πόρτα - τὸ σπίτι ἀσφάλιστα.* Συνών. *ἀκλείδωτα, ἀνοιχτὰ* **1**, *ἀποκλείδωτα, ξεκλείδωτα,* ἀντίθ. *κλειστά.* Πβ. *ἀμαντάλωτα, ἀσύρτωτα.*

ἀσφαλιστὴς ὁ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀσφαλίζω.*

Ὁ ἀσφαλίζων, ὁ ὑπάλληλος ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ